
Miljö- och byggnämnden

På grund av personuppgiftsplagen (PUL) är vissa personuppgifter borttagna (kryssade) i de ärenden som handlar om myndighetsutövning.

Mob § 62

2018/0783

Beslut om föreläggande med vite om att vidta åtgärder samt uppdatera oljeavskiljare**Fastighet:** Fabriken 11**Verksamhets-
utövare:** XXX**Beslut**

1. Miljö- och byggnämnden förelägger XXX, att senast 3 månader efter att beslutet delgivits visa att rör och anslutningar till oljeavskiljare uppfyller standard. Skriftligt intyg om detta ska skickas till miljö- och byggnämnden.
2. Nämnden förelägger XXX, vid vite om 80 000 kronor att senast 12 månader efter att beslutet delgivits ha genomfört åtgärder som medför att verksamhetens försiktighetsmått i beslut daterat den 9 augusti 2014 uppfylls. Åtgärderna ska anmälas och godkännas av miljö- och byggnämnden innan de påbörjas.

Beslutet är fattat med stöd i Miljöbalken (MB) 26 kapitlet 9, 14, 19 och 21 §§ med hänvisning till 2 kapitlet 2, 3 och 7 §§.

Sammanfattning av ärendet

Verksamheten är anmälningspliktig enligt miljöprövningsförordning (2013:251) med ändring (2016:188). Verksamheten är belägen på fastigheten Fabriken 11 och är en obemannad gör-det-själv tvätt. Vid miljötillsynen 2015 uppgav verksamheten att det tvättas cirka 12 000 fordon per år i anläggningen. Tvätten är tillgänglig för alla sorters fordon och öppen dygnet runt. Det finns tvättmedel att tillgå i tvätten. Enligt verksamhetsutövare är det vanligt att kunder tar med sig egna tvättmedel vilket är ett problem.

Verksamheten har satt upp skyltar som förbjuder användning av medtagna tvättmedel. Utöver det är personal vid tvätten för att se till att medhavda kemikalier inte används.

Verksamheten anmälde sig 2010 och fick nya försiktighetsmått 2014 då en ny verksamhetsplan för tvätt av fordon antagits.

I beslut om miljöfarlig verksamhet den 9 augusti 2014 med diarienummer (dnr) 2014/1337 har verksamheten blivit förelagda med följande försiktighetsmått:

Miljö- och byggnämnden

På grund av personuppgiftsplagen (PUL) är vissa personuppgifter borttagna (kryssade) i de ärenden som handlar om myndighetsutövning.

5. Verksamheten ska klara de riktvärden för utsläppsmängder som anges i verksamhetsplanen för tvätt av fordon i Ljungby kommun.^a

6. Utsläppet till kommunalt spillvattennät av industriellt avloppsvatten ska inte överstiga halterna i Ljungby kommuns riktvärdeslista för industrier.^b

7. Utföra provtagning av utgående spillvatten från tvättanläggningen vartannat år så länge utsläppsvärdena följs. Om ett eller flera värden överskrids skall tillsynsmyndigheten informeras och en diskussion föras om åtgärder.

a. Riktvärden som finns i verksamhetsplan tvätt av fordon i Ljungby kommun antagen 24 oktober 2012 dnr 2012/1596.

b. Riktvärdeslistan för industrier antagen av kommunsstyrelsens arbetsutskott den 14 mars 2000.

Verksamhetens utsläppsvärden mellan år 2014-2018

Tabell 1. Verksamhetens utsläppsvärden 2014-2018 hänvisat till **a. Verksamhetsplan tvätt av fordon i Ljungby kommun.** ” Riktvärden: Med riktvärde avses ett sådant värde som om det överskrids medför en skyldighet för verksamhetsutövaren att vidta åtgärder för att värdet ska hållas. Om åtgärder inte vidtas kan ytterligare krav komma att ställas enligt miljöbalken.”

Analysparameter	Riktvärden enligt Verksamhetsplan tvätt av fordon i Ljungby kommun	Provtagningsdatum 2018-02-15	Provtagningsdatum 2017-04-07	Provtagningsdatum 2016-03-04	Provtagningsdatum 2014-04-03
Samlingsparameter: Bly, krom & nickel	5 mg/fordon	0,9 mg/fordon	1,7 mg/fordon	1,8 mg/fordon	1,6 mg/fordon
Kadmium	0,10 mg/fordon	0,010 mg/fordon	0,004 mg/fordon	0,006 mg/fordon	0,076 mg/fordon
Zink	50 mg/fordon	24 mg/fordon	40 mg/fordon	40 mg/fordon	31 mg/fordon
Oljeindex	2,5 g/fordon	4,21 g/fordon	7,93 g/fordon	10,12 g/fordon	6,11 g/fordon

Tabell 2. Verksamhetens utsläppsvärden av oljeindex och zink mellan år 2014-2018 med hänvisning till **b. Riktvärdeslistan för industrier antagen 2000.**

Analys-parameter	Riktvärden enligt riktvärdeslista industrier antagen 2000	Provtagningsdatum 2018-02-15	Provtagningsdatum 2017-04-07	Provtagningsdatum 2016-03-04	Provtagningsdatum 2014-04-03
Oljeindex	50 mg/l	78 mg/l	140 mg/l	190 mg/l	120 mg/l
Zink	0,5 mg/l	0,45 mg/l	0,71 mg/l	0,75 mg/l	0,61 mg/l

Miljö- och byggnämnden

På grund av personuppgiftsplagen (PUL) är vissa personuppgifter borttagna (kryssade) i de ärenden som handlar om myndighetsutövning.

Utifrån tabell 1 kan det konstateras att verksamheten inte innehåller **a.**

Verksamhetsplan för tvätt av fordon för oljeindex räknat i gram per fordon.

Utifrån tabell 2 kan det konstateras att verksamheten inte innehåller **b.**

Riktvärdeslista för industrier för oljeindex räknat i gram per liter. För zink i gram per liter har utsläppsvärdena varit höga 2014-2017, men provtagning 2018 visar värden under riktvärden i försiktighetsmått. Sammanfattningsvis har verksamheten sedan 2014 haft höga halter oljeindex i sitt utsläppta vatten vilket överskrider försiktighetsmått.

Verksamheten har sedan miljötillsynen 2015 haft dialog med miljö- och byggförvaltningen om åtgärder. Trots flertalet uppmaningar, förslag till beslut om föreläggande (2016) och föreläggande med vite (2017) har ingen anmälan om åtgärder inkommit. De åtgärder som verksamheten har genomfört har inte bidragit till en sådan minskning av utsläpp att verksamhetens försiktighetsmått uppfylls. Åtgärderna i Ljungby har varit att byta kemikalier, ha personal vid tvätten som uppmanar kunder att inte använda medtagna kemikalier och verksamheten har satt upp skyltar om förbud mot medhavda kemikalier.

Pågående ärende 2015-2018

I meddelande till verksamheten den 13 maj 2015 ombads verksamheten att komma in med förslag på åtgärder för att uppnå försiktighetsmått från 2014. De uppmanades även att ta kontakt med sakkunnig för att få hjälp med att göra utredning och genomföra åtgärder. Verksamheten svarade den 17 maj 2016 där de ger utläggningar kring varför värdena är höga och menar på att det beror på tömning av oljeavskiljare för sällan, medhavda rengöringsmedel, förutsättningarna vid provtagning med mera. Den 7 september 2016 föreslog miljöinspektör att verksamheten skulle komma på ett möte innan beslut skrevs om åtgärdsförslag. Inget svar om detta finns redovisat i miljötillsynsärendet, dnr 2015/1889.

Den 11 november 2016 tilldelades verksamheten ett förslag till beslut om att inkomma med åtgärdsförslag. Verksamheten skulle föreslå åtgärder för hur de ska uppnå punkt 5 och 6 i föreläggande om försiktighetsmått daterat 9 augusti 2014 dnr 2014/1337. Den 29 november 2016 inkom svar med en åtgärdsplan där verksamheten beskrev att de hade satt in en dränkbar pump och filter samt aktivt kol. I åtgärdplanen framgår att pumpen varit ur funktion en månad av två som den varit i drift. Verksamhetsutövare skriver i samma meddelande att de inte tror att lösningen bidrar till att de uppnår utsläppsvärde för oljeindex. I e-post från verksamhetsutövare den 23 december 2016 framgår att lösningen inte installerats vid tvätten i Ljungby, utan i Varberg och Värnamo. Miljö- och byggförvaltningen svarade den 8 december 2016 med att godkänna avvaktande om utredning på de andra tvättarna, men verksamheten uppmanades igen att komma med förslag på åtgärder. Verksamheten uppmanades göra analys av utgående vatten som skulle skickas in senast den 28 april 2017.

Miljö- och byggnämnden

På grund av personuppgiftsplagen (PUL) är vissa personuppgifter borttagna (kryssade) i de ärenden som handlar om myndighetsutövning.

Analysprotokollet inkom den 8 maj 2017 och visade återigen att försiktighetsmått inte uppfylls.

Den 19 september 2017 tilldelades verksamheten förslag till beslut om föreläggande med vite, dnr 2017/1600. Förslaget innehöll 3 punkter där verksamheten uppmanades att rena avloppsvatten så att riktvärdeslista för industrier följs, upprätta kontrollprogram och lämna in dokumentation som styrker hämtning av farligt avfall. Verksamhetsutövare kontaktade miljö- och byggförvaltningen på telefon den 27 september 2017 och önskade att sista punkten skulle strykas.

Synpunkter på beslutsförslag inkom den 29 september 2017 vilka innehöll resultat av utredningarna i Värnamo och Varberg som visade att trots komplettering av reningsanläggningen låg oljeindex fortfarande över gällande riktvärden. Åtgärdsförslag presenterades också i synpunkterna och granskades innan miljö- och byggnämnden hölls. Miljö- och byggnämnden bedömde åtgärdsförslagen som otillräckliga samt att teknisk beskrivning saknades för de två förslagen som inte prövats på andra fordonstvättar eller bedömts av sakkunnig.

Beslut om föreläggande med vite på 80 000 kronor togs den 4 oktober 2017 i miljö- och byggnämnden. Vissa ändringar hade gjorts såsom att punkten om redovisning av avfallsdokument togs bort och punkt 5-7 i försiktighetsmått upphävdes. Det framgår inte av vitesbeslutet den 4 oktober 2017 att åtgärdsförslagen granskades och bedömdes innan beslutet togs. Efter beslutet tagits hade miljö- och byggförvaltningen telefonkontakt med verksamheten den 31 oktober. Diskussionen hölls kring vilka åtgärder som behöver göras och vilka riktvärden som gäller för verksamheten. I samtalet informerade miljö- och byggförvaltningen om att befintlig oljeavskiljare ska uppdateras så att den uppfyller SS-EN 858 och att verksamheten behöver installera kompletterande reningsanläggning. I e-post den 8 november 2017 uppmanades verksamheten ta kontakt med sakkunnig för att komma med åtgärder.

Den 14 november 2017 inkom en överklagan på vitesbeslutet där verksamheten yrkade på att beslutet skulle upphävas. Miljö- och byggnämnden fick yttra sig om överklagan varpå bedömningen om verksamhetens åtgärdsförslag förklarades. Länsstyrelsen i Kronoberg beslutade den 22 februari 2018 med ärendenummer 505-5628-2017 att upphäva miljö- och byggnämndens beslut från 4 oktober 2017.

I e-post den 5 mars 2018 informerades verksamheten om att de behöver ta fram en åtgärdsplan där det ska framgå på vilket sätt de ska uppdatera befintlig oljeavskiljare, inom vilken tid åtgärderna ska utföras och att de behöver installera kompletterande rening.

Miljö- och byggnämnden

På grund av personuppgiftsplagen (PUL) är vissa personuppgifter borttagna (kryssade) i de ärenden som handlar om myndighetsutövning.

De uppmanades ta kontakt med sakkunnig för hjälp med åtgärder.

Verksamheten informerades också om ett nytt beslut kommer tas i miljö- och byggnämnden i april eller maj 2018.

Verksamheten svarade den 19 mars 2018 i meddelande om att de genomfört åtgärder enligt redogörelsen i synpunkter som inkom den 29 september 2017 vilka kan antas vara att 1) Sätta upp fler och tydligare skyltar som visar förbud mot egen användning av rengöringsmedel. 2) Påvisa för fler att det inte är okej att använda tvättmedel eller hålla ut olja i tvätten via personlig kontakt.

Verksamheten redovisar även att de kommer byta ut tvättkemikalier och tömma slam- och oljeavskiljare samt tvättrännor under v. 13. Verksamheten redovisade analyssvar från vattenprovtagning utförd i februari 2018. Provtagningen visade på minskade utsläppsvärden, men oljeindex ligger fortfarande över försiktighetsmått.

I meddelande från verksamheten den 25 april 2018 redovisades att de tvättar 12 000 fordon per år och förbrukar 1 300 kubikmeter vatten årligen.

Anläggningen har haft problem med betalning i tvätten, men annars har det inte varit några driftstörningar. De skickade även in en redogörelse för egenkontrollen, vilken visar att tvätten är bemannad två till tre gånger per vecka av timanställd och ansvarig för verksamheten gör tillsyn en gång per vecka. I meddelandet skriver verksamheten att de utrett vissa åtgärder vilka installerats på gör-det-själv tvättar i andra kommuner. Inga planerade åtgärder för verksamheten redovisas i meddelandet.

I möte med verksamhetsutövarna som ägde rum den 25 april 2018 kl. 17.00 – 18.30 framkom synpunkter på arbetsutskottets beslutsförslag 19 april 2018.

Verksamhetsutövarna meddelade att de inte kunde redovisa planerade åtgärder om inte föreläggande med vite togs bort. Det påpekades också att provtagning enligt punkt 3 i förslag till beslut inte är tillämplig eftersom det skulle innebära att provtagningen görs sommaren 2019. För att genomföra åtgärder och ta prov på utsläppsvärden behövs längre tid än 6 månader enligt verksamheten. Vad gäller sneda in- och utlopp från oljeavskiljaren uppgav verksamhetsutövarna att de har kontakt med en gräventreprenör och de uppskattar att detta kommer åtgärdas i juni 2018. Verksamhetsutövarna pratade om att tillföra bakterier till reningsanläggningen, vilket en annan tvätt testat, men resultatet av den metoden är ännu inte känd. Vid mötet visade verksamheten upp transportdokument för tömning av oljeavskiljare. Tömning görs enligt verksamhetsutövarna minst tre gånger per år.

Verksamhetens reningsanläggning

I samtal den 1 november 2017 berättade verksamhetsutövare om fordonstvättens reningsanläggning. Kompletterande uppgifter med volym på ingående delar framkom vid möte den 25 april 2018. Verksamheten har en reningsanläggning enligt följande:

Miljö- och byggnämnden

På grund av personuppgiftsplagen (PUL) är vissa personuppgifter borttagna (kryssade) i de ärenden som handlar om myndighetsutövning.

- Innan vattnet används i tvätten går det igenom ett osmosfilter vilket gör att det inte blir fläckar på bilen vid sista avsköljningen.
- I anläggningen har det förberetts för installation av en pumpbrunn.
- Reningsanläggningen består av en 5,3 kubikmeter slamavskiljare och en 3 kubikmeter oljeavskiljare klass 1 och en 0,9 kubikmeter koalecensavskiljare samt en provtagningsbrunn.

Enligt en 5-årsbesiktning som utfördes den 2 februari 2016 så har besiktningsman bedömt att verksamhetens oljeavskiljare inte uppfyller svensk standard 858 för oljeavskiljare (SS-EN 858). Under rubriken *Status inbyggda delar* i kontrollrapporten står: *Se över rör genomgångarna för inlopp och avlopp. Marken har satt sig med följd att plaströren riskerar att spricka. Se över inlopp och utlopp. Ser detta ofta i oljeavskiljare att rören är sneda i utlopp och inlopp. Det händer när den omgivande marken rör sig i förhållande till själva avskiljarens placering. Risker är att rören spricker i den omgivande marken med läckage som följd.* På sida 2 i kontrollrapporten är det ikryssat att *Denna oljeavskiljare uppfyller inte kraven i SS-EN 858, därför har endast vissa delar av besiktningen utförts.*

Motivering

Lagstiftningen kräver att bästa möjliga teknik ska användas enligt MB 2 kapitlet 3 §, vilket i detta fall anses vara svensk standard 858 för oljeavskiljare. Miljö- och byggnämnden bedömer att den befintliga oljeavskiljaren inte uppfyller dagens miljökrav och lagstiftning, då oljeavskiljaren i 5-årsbesiktningen 2016 inte godkänts av besiktningsman. Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidtar en åtgärd ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön, enligt MB 2 kapitlet 3 §. I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Utifrån tabellerna under *Sammanfattning av ärendet* kan det konstateras att verksamheten sedan 2014 haft höga halter oljeindex i sitt utsläppta vatten vilket överskrider försiktighetsmått. För att uppfylla sina försiktighetsmått och komma ner i utsläppsvärden behöver verksamheten genomföra åtgärder. Föreläggandet förenas med vite enligt MB 26 kapitel 14 § eftersom verksamheten inte uppnår det föreläggande om försiktighetsmått som togs den 9 augusti 2014. Det är motiverat med ett föreläggande vid vite eftersom verksamheten inte har uppfyllt punkt 5 och 6 i försiktighetsmått sedan de förelades. Vitesbeloppet sätts till 80 000 eftersom det bedöms motsvara kostnaderna för åtgärder i verksamheten.

Miljö- och byggnämnden

På grund av personuppgiftsplagen (PUL) är vissa personuppgifter borttagna (kryssade) i de ärenden som handlar om myndighetsutövning.

Åtgärdstiden för punkt 1 sätts till 3 månader eftersom verksamheten redan planerar åtgärderna inom den tiden. För punkt 2 sätts tiden för åtgärder till 12 månader för att åtgärder ska kunna implementeras och utvärderas av verksamheten.

Tvätt av 5 fordon per dag motsvarar årsmedel för mellanstora tvättar. Verksamheten klassas som en stor tvätt eftersom de har öppet året runt, dygnet runt och tvättar ungefär 32 fordon per dag i snitt. Det är motiverat att ställa krav på åtgärder enligt MB 26 kapitlet 9 § eftersom verksamheten enbart har slam- och oljeavskiljare som rening och tvättar cirka 12 000 fordon per år samt att de inte uppfyller ställda försiktighetsmått. En tillsynsmyndighet får meddela de förelägganden och förbud som behövs i det enskilda fallet för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas, enligt MB 26 kapitlet 9 §.

Nämnden bedömer att verksamheten ansvarar för de utsläpp av föroreningar som kommer från fordonstvätten. Verksamheten ska se till så att spillvatten renas från föroreningar så att försiktighetsmått följs. Verksamheten ska också ha kunskap om den egna verksamheten enligt MB 2 kapitlet 2 §. Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd ska skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

Fordonstvätten är ofta obebvakad vilket innebär att kunders medhavda kemikalier i nuläget inte kontrolleras fullt ut. Vilka typer av fordon som tvättas i verksamheten kan inte heller kontrolleras då den inte bevakas fullständigt. Nämnden bedömer att verksamheten ska ha kontroll av fordonstvätten enligt MB 26 kapitlet 19 § att den som bedriver verksamhet eller vidtar åtgärder som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller påverka miljön ska förlöpande planera och kontrollera verksamheten för att motverka eller förebygga sådana verkningar. Även den som bedriver sådan verksamhet eller vidtar sådan åtgärd ska också genom egna undersökningar eller på annat sätt hålla sig underrättad om verksamhetens eller åtgärdens påverkan på miljön.

En rimlighetsavvägning har gjorts i enlighet med MB 2 kapitel 7 §. Att genomföra åtgärder bedöms vara skäligt i förhållande till kostnaden för den skada som miljön utsätts för om kommunalt reningsverk inte kan rena föroreningar såsom olja och zink.

En tillsynsmyndighet får förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd som det finns bestämmelser om i denna balk eller i föreskrifter som meddelats med stöd av balken att till myndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen enligt MB 26 kapitel 21 §.

Miljö- och byggnämnden

På grund av personuppgiftsplagen (PUL) är vissa personuppgifter borttagna (kryssade) i de ärenden som handlar om myndighetsutövning.

Miljö- och byggnämndens arbetsutskott föreslår att nämnden förelägger verksamheten med vite om att vidta åtgärder.

Upplysningar

För handläggning av ärendet har nämnden rätt att ta ut en avgift enligt taxa för Ljungby kommuns prövning och tillsyn enligt miljöbalken, antagen av kommunfullmäktige den 29 september 2014 § 83, med efterföljande revideringar. Faktura skickas separat.

Riktvärden och verksamhetsplan för fordonstvättar

Ljungby kommun har en verksamhetsplan för fordonstvättar från den 18 maj 2016. Enligt verksamhetsplanen ska provtagning på spillvatten från fordonstvättar ske årligen. Om flera prov efter varandra visar på att reningsanläggningen uppfyller kraven kan provtagning göras mer sällan. Beslut om detta fattas i varje enskilt fall. Verksamhetsplanen anger också riktvärden för utsläppsmängd per tvättat fordon, *enligt nedan*.

Analysparameter	Personbil	Tyngre fordon, en fordonsenhet*
Samlingsparameter: bly, krom och nickel	5 mg/fordon	15 mg/fordon
Kadmium	0,10 mg/fordon	0,30 mg/fordon
Zink	50 mg/fordon	150 mg/fordon
Mineralolja (oljeindex)	2,5 g/fordon	7,5 g/fordon

*Fordonsenheter beräknas med hänsyn till fordonstyp, se exempelvis *SIS Miljömärkning av fordonstvättar*.
0,5 fordonsenheter motsvarar cirka 6 meter, till exempel en van eller färdtjänstbuss.

1 fordonsenhet motsvarar cirka 12 meter, till exempel en lastbil eller en buss.

1,5 fordonsenheter motsvarar cirka 18 meter, till exempel en ledbuss eller en semitrailer.

2 fordonsenheter motsvarar cirka 24 meter, till exempel en lastbil med släp.

Skickas till

Verksamhetsutövare med mottagningsbevis och information hur beslutet överklagas.